

Komandi partur:

Komandi tvær Miðvikurnar verða um Sigmund í Dali, sum doyði fyri kortum. Hann var við í donsku móttøðurørluni undir týsku hersetingini.

Óli Jacobsen
olijacobsen@olivant.fo

Sofus Jacobsen (1890-1953) sigldi seinni við Streymi hjá mjólkaforsýningini. Sofus var við Puritan, tá ið hon gekk burtur í 1920, men hann var annar av teimum, sum varð bjargaður

Beiggi Rubbekk, Johan Hendrik, (1886-1982), vanliga kallaður Bill, var eisini við

Rubbek Rubeksen (1888-1976) skrivaði frásøgnina um hesa dramatisku bjargingina

Óli Rubeksen (1889-1965) var systkinabarn Rubekk og Bill, og var tann triði Rubeksen á hesi vandaferðini. Hann stovnaði Ruba

vi indtil Barken var kommet i læ af Bortangen. Her lagde vi til og lod to Mænd entre ombord, men heller ikke fra denne tilnærmelse slap Baaden uden først at faa en Støtte knækket.

Beskytteren kom tá sloppið var

Da først saa vi Beskytteren komme dampende ud fra Thorshavn, 1 sømil nord for Baaren efter at vi var kommet langt ind i Nolsøfjorden paa smult Vand. Da afskød Beskytteren en Redningsraket ind mod Skibsdækket, hvor to af os greb Linen og Slæbetrossen blev gjort fast.

Den engelske Trawler, der troligt havde fulgt med os hele Tiden, men som på grund af manglende Assistance fra Barkens udmattede Besætning ikke havde kunnet opnaa Fast forbindelse med Barken, forlod os nu, da Stationsskibet var begyndt sin Slæbning. Barken havde hidtil gaaet med 3 Mils Fart, saa det vilde for os være en let sag at sejle den ind til Thorshavn uden Beskytterens Assistance. Langs Nolsøen foregik Bugseringen i smult Vand til Nolsøes Nordpynt, hvor Strømmen satte lidt haardt i sydvestlig Retning uden dog at foraarsage Beskytteren nogen Vanskelighed, da vor lille Motorbaad ikke en eneste Gang tog Sø ind.

Christian Joensen stod stadig-væk ved Roret og vi to andre ombordværende var i uafbrudt Virksomhed med at overhale Kæde, gøre Ankerne klare og hjælpe til med Roret, som paa Grund af manglende Rat var yderst anstrengende at haandtere. To af Barkens Mandskab søgte nu efter Evne at hjælpe til. Efter at Havaristen var naaet ind paa Skaalefjorden, for-

ankrede Joensen Skibet, og Motorbaaden løb saa op paa Siden af Beskytteren, hvor vi anmodede om Vand og Brød til Barkens Besætning, der havde faaet alt sligt ødelagt af Saltvand. Vi modtog et Anker Skibssøl, en Dunk Margarine samt en Del Brød med den Besked, at der fra Beskytteren snarest vilde blive bragt varm Mad ombord paa Barken. Den indtraf ogsaa ½ time efter. Det havarerede Mandskab bragtes derpaa ombord paa Beskytteren, og i 4 Døgn holdt vi Vagt paa Barken, vaade til Skindet og sovende paa Kahyttens kolde Stengulv. Vi havde i skyndingen om Morgen en ikke havt Tid til at medtage Oljeklæder, og Barken vilde vi ikke forlade, før de behørige Myndigheder var ankomne til Stedet.

Da Stationsskibets Officerer efter opankringen paa Skaalefjorden kom om Bord i Barken, meddelte de, at et Telegram var afsendt med Underretning om, at Beskytteren havde slæbt Barken i god Behold ind paa Skaalefjorden uden at de med et Ord nævnte vor Nærværelse og Assistance.

Paa Næstkommanderede Spørgsmaal til Barkens Syrmænd om, hvad han vilde have gjort med Skibet, hvis han ikke havde faaet Hjælp, da Hjælpen kom frem, svarede denne, at han i saa Fald havde sat Barken paa Land mellem de tvende Fyr paa Nolsøbaaren. Var dette sket, vilde Barkens hele Besætning være uhjælpeligt omkomne.

Thorshavn, d. 14. April 1913. Navigatørerne Rubek Rubeksen, Ole Rubeksen, J.H. Rubeksen Motorpasser Sofus E Jacobsen.

Tingakrossur skoytir uppí:

Som man kan se er denne Beretning

paa afgørende Punkter fuldstændig afvigende fra den officielle Rapport, hvis fortielse af Færingernes Deltagelse navnlig maa kaldes ganske uforsvarlig. Som man vil mindes forudsatte Ekstrabladet, at Tingakrossurs Fremstilling maatte være ganske urigtig, da Kaptajn Bay Schmidt i modsat Fald paa den skammeligste Maade havde ført Autoriteterne med Kongen og Ministeriet bag Lyset. Nu kan Bladet faa vor Fremstilling bekræftet.

Efter dette synes der i hvert fald at blive saare lidt tilbage af Beskytterens "fortrinlige Redningsdaad."

Ekstrabladet ger bart móti skiparanum

Í Tingakrossi 7. mai greiðir Tingakrossur frá, at henda saman greinin hevur verið endurgivin í Ekstrabladet við hesum ískoyti:

Det forekommer os, at det Tidspunkt efterhaanden maa nærme sig, da Beskytterens Kaptajn bliver nødsaget til at rykke frem med en Udtalelse i denne ikke alt for hyggelige Sag. Eller vil han roligt lade den Beskyldning sidde paa sig og sit Mandskab, at de har udsendt en vildledende Beretning til deres egen uberettigede Forherligelse.

Kaptajn Bay-Schmidt's Afsættelsen

Tann 11. juni hevur Tingakrossur hesa grein úr Ekstrabladet:

Flere Blade har i Anledning af vores Meddelelse om Kaptajn Bay Schmidts Afsættelse fra stillingen som Næstkommanderende paa Olfert Fischer (eitt annað verjuskip) erklæret at denne sag ikke har det mindste med Kaptajnens rapport om hans behjertede Daad som Frelser af den norske Bark Fortuna,

da han laa med Beskytteren oppe under Færøerne.

Et af de fremkomne "Dementier" er der særlig Grund til at fremhæve, det er det som staar i Riget i dag. Det er utvivlsomt inspireret fra Marineministeriet, og det har følgende Ordlyd:

Der er straks gaaet Rygter om, at Ordren skulle have forbindelse med de Klager, der fra Færøisk Side rejstes mod Kaptajnen i anledning af Redninsarbejdet overfor en forlist Skonnert. Efter hvad der meddeles os fra sikker Kilde, er dette imidlertid urigtigt.

Aarsagen til det skete, er at søge i **forskellige andre Forhold om Bord i Beskytteren paa dennes nys afsluttede Togt.**

Vi har tilladt os at fremhæve de sidste Linjer i dette Dementi i hvilket det altsaa med rene Ord siges, at det er Kaptajn Bay-Schmiths Forhold som Chef paa Beskytteren, der nu har bevirket, at Ministeriet har frtaget ham Stillingen som Næstkommanderende pa Olfert Fischer!

Blaðið undrast yvir, at einki ítökiligt kemur fram um veruligu orsökina til hetta stig. Henda veika orðingin kundi bert geva grundarlag fyri gitingum, sum mugu vera verri fyri skiparan enn rein beskeð.

Blaðið heldur fram: **Straf – for hvad?**

Efter at ovenstaaende var skrevet, har vi erfaret fra en Kilde, som vi tilkender Paalidelighed, at Kaptajn Bay-Schmidt er bleven idømt 2 Maaneders Kasernearrest, som det antages for den urigtige Rapport om Beskytterens Redningsarbejde under Færøerne.

Men var det ikke monstro nu paa Tide, at de Herrer i Marinen gjorde Brud paa deres sædvanlige

Hemmelighedskræmmerier?

Annars kann siggjast á alnótini at Bay-Schmidt fekk riddarakross 24. januar 1913, beint eftir hesa teirra "bjarging". Hann starvaðist í marinuni til 1920 og doyði í 1927.

Endaði í Føroyum

Um Fortuna skrivur Dimalætting annars, at hon eftir øllum at døma hevði gjørt sín seinasta túr. Ein meting vísti, at ein umvæling vildi kosta kr. 39.000, og tá skipið var tryggjað í Noregi fyri 40.000, kundi tað ikki loysa seg at gera skipið aftur.

Tað kostaði kr. 8-10.000 at gera skipið so frægt aftur, at tað kundi sigla til Noregs ella Skotland. Tað fór ikki at loysa seg. Skipið fór vist at verða brúkt sum hulk í Føroyum.

Tað sum var í lastini kundi neyvan seljast í Føroyum, so okkurt skip fór vist at koma eftir tí. Ein partur av proviantinum kundi brúkast, og fór vist at verða seldur á uppboðssølu.

Gekk burtur við Puritan í 1920

Christian Joensen, ein av hetjunum í hesi frásøgn, fekk ikki nakra langa ævi. Hann gekk burtur við Puritan í 1920. Sofus Jacobsen, Sofus hjá Linu í Smiðjustovu, sum var við til bjargingina av Fortuna, var eisini við Puritan henda túrin. Hann var annar av teimum, sum varð bjargaður, meðan seks druknaðu. Hin bjargaði var Hans á Lag, sum saman við beiggja sínum Essaba hevði klædnahandilin, sum í dag er Kafe Natúr.